

Teisingos dalybos

Žingsnis: 3. Sužinok daugiau!

Trukmė: 45 min.

Reikalinga erdvė ir priemonės:

- Didelė patalpa;
- Vaidmenų kortelės.

Metodo aprašymas

1. Suskirstykite dalyvius į 5 mažas grupes ir duokite joms po vieną vaidmens kortelę. Duokite dalyviams keletą minučių susipažinti su savo vaidmenimis.
2. Pateikite dalyviams užduotį:
Įsivaizduokime, kad X produktas kainuoja 1€. Nuspręskite, kokia dalis šios sumos turėtų atitekti jums už atliktą darbą.
3. Pakvieskite dalyvius savo grupėse aptarti, kokios produkto kainos dalies jie yra verti, ir paruošti argumentus deryboms. Kai visos grupės bus pasiruošusios, pakvieskite jas paeiliui pristatyti savo pageidaujamos sumos dalį ir argumentus.
4. Akivaizdu, kad susumavus visų grupių pageidaujamą gauti produkto kainos dalį, galutinė suma bus didesnė nei 1€. Taigi tęskite derybas. Paprašykite visų grupių išrinkti po vieną atstovą, kuris dalyvaus tolesniame derybų procese. Derybos vyksta tol, kol dalijama suma pasiekia 1€.
5. Kai derybininkai pasiekia susitarimą arba nebeturi argumentų, pakvieskite visus palikti savo vaidmenis ir aptarti veiklą. Klausimai diskusijai:
  - Ar manote, kad atlygis buvo padalytas teisingai?
  - Kodėl 1€ buvo padalytas būtent taip?
  - Kas turi didžiausią galią ir kodėl?
  - Ką galėtume padaryti, kad pakeistume situaciją?
  - Kokį vaidmenį šiame procese mes vaidiname kaip vartotojai?
  - Ar mokėtumėte daugiau už daiktus, jei žinotumėte, kad gavybos ir gamybos etapuose dirbantys darbininkai tada uždirbtų daugiau ir galėtų patenkinti savo pagrindinius poreikius?

Pastabos

Kad metodas būtų labiau paveikus, galite paduoti 1€ grupei, atstovaujančiai prekybos centrus. Ji pasilieka sumą, kuri, jų nuomone, jiems priklauso, likusią perduoda transportuotojams ir platintojams ir t.t.

Darbininkas gavybos etape

Jūs turite dirbti 12- 14 valandų per dieną sunkiomis sąlygomis, lauke tvyrant karščiui. Kasdien ant nugaros turite nešioti sunkius krovinius. Jūsų darbo vietoje išsiskiriančios kenksmingos medžiagos gali sukelti rimtų sveikatos problemų, pvz., vėžį ir kt.

Jūs nuolat nerimaujate, ar turėsite pinigų maistui, gydymui ar vaikų mokslams. Jums gali būti neleista susitikti su kitais darbuotojais, kad negalėtumėte skųstis savo užmokesčiu ar tuo, kaip su jumis elgiamasi darbo vietoje. Jūs esate atgrasytas nuo bet kokių minčių stoti į profsąjungą.

Darbininkas gamybos etape

Jūs turite dirbti 12- 14 valandų per dieną pavojingomis sąlygomis. Kasdien turite pagaminti didžiulius produkto kiekius, kuriuos nustato gamyklos vadovas. Nesaugi įranga, menka galimybė naudoti apsaugos priemonės gali lemti rimtus sužalojimus ar sveikatos problemas.

Jūs nuolat nerimaujate, ar turėsite pinigų maistui, gydymui ar vaikų mokslams. Jums gali būti neleista susitikti su kitais darbuotojais, kad negalėtumėte skųstis savo užmokesčiu ar tuo, kaip su jumis elgiamasi darbo vietoje. Jūs esate atgrasytas nuo bet kokių minčių stoti į profsąjungą.

Gamybos kompanijos valdytojas

Jūs turite mokėti už brangias žaliavas, įrankius, įrangą, kuri reikalinga produkto gamybos procese.

Jums reikia samdyti advokatus tiems atvejams, jei darbuotojai paduotų jus į teismą už nelaimingus įvykius darbo metu.

Daugelio Europos valstybių teisės aktai ir vartotojai reikalauja kokybiškų produktų, o tam reikia kvalifikuotų įgūdžių ir daug pinigų. Jei jūsų produktai neatitinka aukštų standartų, jų niekas nepirks, ir jūs prarasite pajamas.

Jūs vis tiek turite mokėti už netinkamos kokybės žaliavas.

Jeigu norite išlikti paklausūs rinkoje, jūs taip pat turite rūpintis nuolatiniu įrenginių atnaujinimu.

Transportuotojas, platintojas

Jums reikia nuomoti arba pirkti brangius krovinius laivus arba sausumos transporto priemonės. Jūs taip pat turite mokėti už kurą, kelius, transporto priemonių priežiūrą, atlyginimus darbuotojams.

Kroviniuose laivuose jums reikia specialios įrangos, kuri apsaugotų prekes nuo sugadinimų. Negana to, jūs turite mokėti ir už prekių sandėliavimą prieš joms iškeliaujant į prekybos centrus.

Gamintojams turite pažadėti, kiek jų produkcijos kaskart nupirksite. Taip pat turite susitarti su prekybos centrais, kokią dalį produkcijos kaskart pristatysite, ir pažadėti, kad ją visada pristatysite laiku. Įsipareigojimų privalote laikytis, net jeigu kažkas nutinka gamybos procese. Tokiu atveju galite patirti nuostolių.

Jūs turite mokėti importo mokesčius už prekių įvežimą į Europos Sąjungos teritoriją.

Jums taip pat reikia didelio prabangaus biuro, kur galėtumėte deramai dirbti.

Prekybos centrai

Jūs turite mokėti atlyginimus savo darbuotojams. Taip pat turite mokėti už elektrą, šildymą, išlaidas už transportą, darbuotojų uniformas ir t.t.

Jums reikia nuolat ieškoti naujų sprendimų ir verslo plėtros galimybių, investuoti į naujas idėjas, parduotuvių remontą ir statybą, naujos įrangos įsigijimą. Viskas tik dėl to, kad išliktumėte versle ir gautumėte kuo daugiau pajamų.

Jei parduosite sugadintas, nekokybiškas prekes, klientai liks nepatenkinti ir gali nustoti pas jus lankytis.

Jums taip pat reikia rūpintis parduotuvės ir joje parduodamų produktų reklama, kad būtumėte matomi ir pritrauktumėte kuo daugiau klientų.